

V oblasti taktického použití se stanou zejména vrtulníky bojové podpory (Mi-24) významným, mnohdy rozhodujícím prostředkem protitankové obrany s možností přenášení úsilí ze směru na směr.

Dosažení příznivých výsledků v obou směrech bojového použití je však, dle našeho soudu, podmíněno soustředěným zasazením sil.

Při současných počtech vrtulníků Mi-17 brigáda vrtulníkového letectva není schopna vysadit letecký vzdušný výsadek.

Z hlediska bojových úkolů je patrné, že jejich objem nutný pro úspěšné vedení obranné operace může ve většině variant převažovat jeho možnosti. Proto je nutné dodržovat zásadu soustředěného velení celému letectvu. Jedině tak by bylo možné dosáhnout soustředění úsilí v požadovaném prostoru na nejvíce ohrožených směrech.

Plukovník Ing. Ladislav Michálek
podplukovník Ing. Ivan Hrbek

INTEGROVANÝ SYSTÉM PROTIVZDUŠNÉ OBRANY

Obranná doktrína ČSFR, přebudování ČSA a její nové úkoly vyžadují zásadní změny v řešení otázek organizace protivzdušné obrany republiky. Do popředí vystoupila nezbytnost vytvoření integrovaného (jednotného) systému protivzdušné obrany ČSFR (IS PVO ČSFR), do kterého by měly být začleněny rozhodující síly a prostředky PVO, jež pod jedním velením a společným zámyslem zabezpečí spolehlivou protivzdušnou obranu uskupení pozemního vojska a důležitých objektů na území státu proti vzdušným úderům vedeným z kteréhokoli směru.

IS PVO ČSFR vytvoří vojsko PVO, které bude složeno z radiotechnického vojska (RTV), protiletadlového raketového vojska (PLRV) a stíhacího letectva PVO (SL PVO) s příslušnými místy velení i všestranným zabezpečením. Vnitřní členění systému by mělo zabezpečit podmínky pro účinnou prostorovou protivzdušnou obranu hlavního uskupení pozemního

vojska, důležitých politických, průmyslových i energetických středisek na teritoriu republiky. IS PVO musí umožňovat uskutečnění postupného manévru k vytvoření dostatečně silného uskupení protivzdušné obrany na ohrožených směrech a prostorech. Účinná protivzdušná obrana vševojskových svazků, ale i bezpečnost vlastního letectva by, dle našeho názoru, měla být zabezpečena úzkou součinností s prostředky vojskové PVO, a to jak při jejich rozvíjení do operační sestavy, tak i při vedení obranné operace.

Jednou ze součástí IS PVO ČSFR by byl podsystém protiletadlové raketové obrany, vytvářený silami a prostředky protiletadlového raketového vojska.

Protiletadlové raketové vojsko jako druh vojska protivzdušné obrany je určeno k protivzdušné obraně uskupení pozemního vojska, důležitých průmyslových a administrativních uzlů republiky. Vyznačuje se mohutností protiletadlové raketové palby, manévrovostí, odolností bojových sestav, schopností vést boj s prostředky vzdušného napadení ve všech výškách a rychlostech letu, za všech denních i ročních období, každého počasí i v podmínkách radioelektronického rušení.

Protiletadlové raketové vojsko je vyzbrojeno mobilními i stacionárními, jedno i vícekanalovými protiletadlovými raketovými komplety dalekého, středního, malého a blízkého dosahu i automatizovanými systémy velení, které jsou začleněny do výzbroje protiletadlových raketových brigád (pluků). Boj s prostředky vzdušného napadení vede v součinnosti se stíhacím letectvem a radiotechnickým vojskem v rámci integrovaného systému PVO ČSFR. Mimo IS PVO uskutečňuje úzkou součinnost s prostředky vojskové PVO vojenských velitelství (armádních sborů).

Domníváme se, že protiletadlové raketové vojsko bude mít po vytvoření IS PVO ČSFR v sestavě divizi PVO protiletadlové raketové brigády a protiletadlové raketové pluky o celkovém počtu několika desítek palebných jednotek.

Mírové rozmístění protiletadlových raketových brigád (pluků) vychází z jejich přiměřeného rozmístění na území ČSFR. Z celkového počtu palebných jednotek by mělo být na Slovensku rozmístěno 30 %, Moravě 30 % a v Čechách 40 % palebných jednotek PLRV.

Myslíme, že je nezbytné, aby základní zásadou operačního použití PLRV při plnění úkolů protivzdušné obrany ČSFR bylo plné využití bojových možností stacionárních a mobilních palebných prostředků. Stacionárními palebnými prostředky (40 %) by byly bráněny v rámci objektové PVO důležité politické a průmyslové uzly i další objekty, včetně uskupení pozemního vojska. Mobilními palebnými prostředky (60 %) by byla vytvářena manévrová protiletadlová raketová obrana v prostorech rozvíjení a vedení obranné operace hlavními silami pozemního vojska, včetně posílení objektové PVO v závislosti na vývoji situace. Nejvhodnější využití bojových možností stacionárních a mobilních PLRV umožní organizaci účinné prostorové protivzdušné obrany uskupení pozemního vojska, stanovených objektů a ohrožených směrů. Možnostně připravený manévr palebnými prostředky PLRV umožní pružně reagovat na vývoj situace v jednotlivých operačních "zónách".

Soudíme, že hlavním způsobem bojového použití palebných jednotek protiletadlových raketových brigád a pluků musí být rychlá, skrytá změna palebných postavení jak před odražením vzdušných úderů, tak i po nich s možností rychlého posílení protiletadlové raketové obrany na nejdůležitějších nebo nejvíce ohrožených směrech.

Vycházíme z toho, že uskutečněné mírové rozmístění brigád (pluků) PLRV ke konci roku 1992 umožní zaujmout základní operační sestavu při uvádění vojsk ČSA do vyšších stupňů připravenosti. Na základě vývoje situace by brigády (pluky) vyzbrojené mobilními PLRV zaujímaly po uskutečněném manévru plánované prostory bojového rozmístění v jednotlivých operačních zónách. Domníváme se, že je nezbytné naplánovat manévry protiletadlových raketových pluků KUB a OSA, protiletadlového raketového oddílu S-300 PMU jak uvnitř operační sestavy dané divize PVO, tak i mimo ni. Štáby divizí PVO by měly být připraveny si vzájemně předat protiletadlové raketové pluky KUB a brigády KRUG mezi sebou podle vývoje situace. Z tohoto hlediska je potřebné nově chápat operační charakter divizí

PVO. Vzhledem k tomu vstupuje do popředí profesionální připravenost příslušníků těchto štábů divizí ovládat veškeré typy protiletadlové raketové techniky.

Podstatně nové a náročnější úkoly v rámci pod systému protiletadlové raketové obrany integrovaného systému PVO ČSFR z hlediska bojového použití budou postaveny protiletadlovým raketovým plukům KUB, OSA a brigádě KRUG, které by se staly, dle našeho soudu, základem manévrové protiletadlové raketové obrany. Je zřejmé, že k vytvoření dostatečně silného protiletadlového raketového uskupení v jednotlivých operačních zónách budou muset mít tyto pluky a brigády určeny a prozkoumány několik prostorů bojového rozmístění, včetně naplánování manévrů do těchto prostorů. Při jejich plánování je potřebné věnovat zvýšenou pozornost volbě pochodových os, ženiijnímu zabezpečení přesunů přes vodní toky, zabezpečení silniční pořádkové služby, technickému a tylovému zabezpečení. Protiletadlové raketové pluky uskutečňující manévr k zesílení protivzdušné obrany, musí mít přednost. Domníváme se, že pro zabezpečení velení bude nutné pluky KUB a OSA vybavit výkonnějšími rádiovými a radioreléovými stanicemi. Náležitá pozornost by měla být věnována topografickému zabezpečení.

Řízení bojové činnosti protiletadlových raketových brigád a pluků má vycházet z celkového pojetí pod systému velení v rámci IS PVO ČSFR. Soustředěné velení u divize PVO umožní nasadit prostředky PVO na nejnebezpečnější směr uskutečněním manévru (přeskupením). Působit na jednotlivé vzdušné cíle lze samostatně palebnými jednotkami. Řízení bojové činnosti divizí PVO musí být zabezpečeno a uskutečňováno ve vztahu k protiletadlovým raketovým brigádám (protiletadlovým raketovým plukům) stanovením konkrétního bojového úkolu a sektorů odpovědnosti při ničení vzdušných cílů.

U pod systému velení je nezbytné přísně oddělit operační taktické i vlastní řízení bojové činnosti protiletadlových raketových brigád a pluků v rámci divize PVO.

Soustředěné operační taktické řízení lze využívat při vytváření uskupení sil a prostředků vojska PVO, organizaci součinnosti mezi divizemi PVO a brigádami (pluky) na rozhraní divizí PVO, při stanovení objektů (prostorů) protivzdušné obrany uskupení pozemního vojska, důležitých politických a průmyslových uzlů státu. Toto řízení by mělo umožnit podle jednotného zámyslu rozhodný manévr k vytvoření dostatečně silného uskupení pozemních prostředků PVO na nejvíce ohroženém směru a současně přehradit stíhacím letectvem pásmo, kde došlo k prolomení protivzdušné obrany.

Při vedení bojové činnosti (boje) se vzdušnými cíli nelze divizí PVO soustředěně přidělovat vzdušné cíle protiletadlovým raketovým brigádám a plukům. Tomuto způsobu velení brání nesterýlný stupeň automatizace, rozdílné systémy velení zbraňových kompletů. Předpokládáme, že tento výrazný nedostatek bránící nejvýhodnějšímu využití sil a prostředků bude postupně odstraněn zavedením Jednotného automatizovaného systému letectva a PVO (JAS). Velení bude v současných podmínkách uskutečňováno rozděleným nebo smíšeným způsobem při dodržení následujících hlavních zásad:

- soustředěné řízení bojové činnosti (vedení boje) uskutečňují velitelé protiletadlových raketových brigád (pluků) s využitím ASV,
- velitelé protiletadlových raketových brigád (pluků) se samostatně rozhodují k ničení vzdušných cílů ve svých prostorech odpovědnosti, přičemž přednostně ničí vzdušné cíle přidělené velitelem divize PVO,
- přidělování vzdušných cílů k ničení protiletadlovým raketovým brigádám (plukům) divizí PVO lze uskutečňovat pouze výjimečně; zpravidla to bude za situace, kdy vzdušné cíle poletí na styku prostorů účinné působnosti dvou či více brigád (pluků).

Soudíme, že k zabezpečení spolehlivé protivzdušné obrany uskupení pozemního vojska (armádních sborů a divizí), důležitých politických a průmyslových uzlů v rámci integrovaného systému PVO vyžaduje organizovat úzkou součinnost s palebnými prostředky vojskové PVO. Značné množství palebných prostředků PVO v sestavě pozemního vojska vyžaduje, aby k jejich kvalifikovanému odbornému řízení byly u vojenských velitelství (armádních sborů)